

Není-li uvedeno jinak, předpokládejte ideální chování plynů a $N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $R = 8,314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$, $1 \text{ atm} = 101325 \text{ Pa}$, $1 \text{ bar} = 10^5 \text{ Pa}$, $g = 9,8 \text{ m s}^{-2}$.

plyny

1. Určete objem oxidu uhličitého ($M_{CO_2} = 40 \text{ g mol}^{-1}$), který vznikne při úplném zkvašení 0,5 kg glukózy ($M_{glu} = 180 \text{ g mol}^{-1}$) na ethanol a CO_2 při teplotě $20 \text{ }^\circ\text{C}$ a tlaku 1 atm ?
2. Místnost A325 má přibližně tvar kvádrů s rozměry $7 \times 5 \times 5 \text{ m}$. V místnosti je teplota $25 \text{ }^\circ\text{C}$, tlak 98 kPa a 60% relativní vlhkost vzduchu. Tlak nasycených par vody při této teplotě má hodnotu $3,17 \text{ kPa}$. Vypočtete hmotnost vody ($M = 18 \text{ g mol}^{-1}$) v místnosti.
3. Tzv. dřevoplyn vzniká řízenou přeměnou (zplyňováním) organického materiálu. Skládá se přibližně z 51% N_2 , 27% CO , 14% H_2 , $4,5\%$ CO_2 , 3% CH_4 a $0,5\%$ O_2 (jedná se o objemová procenta). ($M_H = 1$, $M_C = 12$, $M_N = 14$, $M_O = 16$ vše v g mol^{-1})
  - a) Určete střední molární hmotnost dřevoplynu.
  - b) Určete měrnou hustotu (tj. v kg/m^3) dřevoplynu při teplotě 300 K a tlaku 320 kPa .

termodynamika

4. Tři moly ideálního plynu expandují nevratně při konstantní teplotě 300 K z tlaku 10 MPa proti stálému tlaku 2 MPa . Určete práci, kterou plyn vykoná.
5. 1 mol ideálního plynu rovnovážně stlačíme při konstantní teplotě 310 K na polovinu jeho původního objemu. Určete změnu vnitřní energie, práci a teplo spojené s tímto dějem.
6. V autoklávu o objemu 1 dm^3 byl zahříván 1 mol argonu ($M = 39,9 \text{ g mol}^{-1}$, $C_{V,sp} = 0,31 \text{ J g}^{-1} \text{ K}^{-1}$). Teplota vzrostla z $100 \text{ }^\circ\text{C}$ na $250 \text{ }^\circ\text{C}$. Určete změnu vnitřní energie plynu. Vzrostla nebo poklesla?
7. Tepelná kapacita plynu závisí na teplotě dle $C_{p,m} = 35 + 0,02T \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$. Určete teplo, které 2 moly plynu vymění s okolím při expanzi za konst. tlaku 100 kPa z počáteční teploty 300 K na koncovou teplotou 500 K .

řešení

1. $V_{CO_2} = 0,134 \text{ m}^3$

2. $m = 2,42 \text{ kg}$

3. a) $\bar{M} = 24,74 \text{ g mol}^{-1}$

b) $\rho = 3,17 \text{ kg m}^{-3}$

4. $W = -5986 \text{ J}$

5. $\Delta U = 0 \text{ J}$ (z definice ideálního plynu), $W = 1786 \text{ J}$, $Q = -1786 \text{ J}$

6. $\Delta U = 1855 \text{ J}$

7. $Q = 17,2 \text{ kJ}$